

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 173 IM. GÓRNIKÓW POLSKICH

**STANDARY OCHRONY
MAŁOLETNICH
W SZKOLE
PODSTAWOWEJ NR 173
IM. GÓRNIKÓW
POLSKICH
W WARSZAWIE**

WARSZAWA 2024

Spis treści	
Wprowadzenie	3
Rozdział 1	3
Słowniczek pojęć	3
Rozdział 2	5
Standardy Ochrony Małoletnich	5
Rozdział 3	8
Postanowienia ogólne	8
3.1. Zasady zatrudniania pracowników	8
3.2. Komunikacja między uczniami a pracownikami szkoły	9
3.3. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi	10
3.4. Sytuacja dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami....	12
3.5. Niedozwolone zachowania małoletnich w szkole.....	12
3.6. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci	14
3.7. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu	14
3.8. Zasady korzystania z telefonów komórkowych i innych oraz innych urządzeń elektronicznych	15
3.9. Zasady ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci	16
3.10. Zasady ochrony wizerunku małoletnich/dzieci/uczniów	18
3.11. Zasady ochrony danych osobowych małoletnich.....	19
Rozdział 4	21
Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego	21
4.1. Zgłaszanie przemocy domowej	21
4.2. Procedura „Niebieskie Karty” w Szkole Podstawowej nr 173.....	21
4.3. Zadania i obowiązki pracowników szkoły/placówki	24
Rozdział 5	27
Organizacja procesu ochrony małoletnich w Szkole Podstawowej nr 173 im Górników Polskich	27
5.1. Powołanie koordynatorów i zespołu wdrażania procedur.....	27
5.2. Dokumentowanie zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich	27
5.3. Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia.....	28
Rozdział 6	31
Przepisy końcowe	31
Załączniki	32

Wprowadzenie

Szkoła Podstawowa nr 173 jest miejscem, w którym najważniejszym celem jest zapewnienie uczniom bezpiecznego, wspierającego i sprzyjającego rozwojowi środowiska. Jako placówka edukacyjna, jesteśmy świadomi naszej odpowiedzialności za dobro i bezpieczeństwo wszystkich małoletnich, którzy przebywają na terenie szkoły. Wierzymy, że każdy uczeń ma prawo do ochrony przed wszelkimi formami przemocy, zaniedbania, dyskryminacji i nadużyć.

W oparciu o te wartości oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, tworzymy i wdrażamy Standardy Ochrony Małoletnich, które mają na celu skuteczną prewencję oraz natychmiastową reakcję w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa uczniów. Standardy te są wynikiem zaangażowania całej społeczności szkolnej, w tym nauczycieli, pracowników, rodziców i samych uczniów, w dążenie do stworzenia bezpiecznej przestrzeni, w której każdy małoletni będzie mógł rozwijać się w atmosferze szacunku, godności i wzajemnego wsparcia.

Niniejszy dokument stanowi zobowiązanie szkoły do przestrzegania najwyższych standardów ochrony małoletnich oraz do ciągłego doskonalenia procedur, które zapewniają realizację tego priorytetowego zadania. Każdy członek społeczności szkolnej jest zobowiązany do znajomości i przestrzegania tych zasad, a także do aktywnego uczestnictwa w ich realizacji, aby wspólnie chronić dobro naszych uczniów.

Rozdział 1

Słowniczek pojęć

- 1. Małoletni (dziecko):** Osoba, która nie ukończyła 18. roku życia.
- 2. Przemoc domowa:** Każde działanie lub zaniechanie, które powoduje fizyczną, emocjonalną, seksualną lub psychiczną krzywdę dziecka.

Rodzaje przemocy domowej wobec dzieci:

- a. przemoc fizyczna - użycie siły fizycznej powodujące urazy ciała lub zagrożenie dla zdrowia i życia dziecka np. bicie, kopanie, uderzanie przedmiotami, duszenie, poparzenia, wymuszanie ruchu siłą.
- b. przemoc psychiczna (emocjonalna) - działania lub zaniechania, które powodują u dziecka poczucie zagrożenia, niską samoocenę, stres czy inne problemy emocjonalne np. wyśmiewanie, poniżanie, ośmieszanie, zastraszanie, groźby, odrzucenie emocjonalne, ignorowanie, izolowanie od rówieśników.
- c. przemoc seksualna - wykorzystywanie dziecka do zaspokajania potrzeb seksualnych osoby dorosłej lub wprowadzanie dziecka w sytuacje o

charakterze seksualnym nieodpowiednie do jego wieku i rozwoju np. molestowanie, gwałt, zmuszanie do oglądania materiałów pornograficznych, wykorzystywanie do produkcji pornografii.

- d. zaniedbanie - brak zaspokojenia podstawowych potrzeb dziecka przez osoby odpowiedzialne za jego opiekę i wychowanie np. brak odpowiedniego wyżywienia, zaniedbanie higieny, brak odpowiedniej odzieży, nieudzielenie pomocy medycznej, zaniedbanie edukacyjne (np. brak posyłania dziecka do szkoły).
- e. przemoc ekonomiczna - wykorzystywanie dziecka jako źródła dochodu lub pozbawienie go podstawowych środków do życia np. zmuszanie do pracy zarobkowej wbrew jego woli, brak zapewnienia dziecku środków do zaspokojenia podstawowych potrzeb (np. żywności, przyborów szkolnych).
- f. Przemoc świadkowa - sytuacja, w której dziecko jest świadkiem przemocy domowej wobec innych członków rodziny, co wywołuje u niego traumę i poczucie zagrożenia np. obserwowanie agresywnych kłótni, bicia matki przez ojca, niszczenia mienia domowego.

3. **Nadużycie:** Zachowanie dorosłego lub innego dziecka, które powoduje u dziecka szkody fizyczne, emocjonalne lub seksualne, lub naraża je na takie szkody.

4. **Ochrona dziecka:** Zestaw działań mających na celu zapobieganie krzywdzie dzieci oraz reagowanie na przypadki przemocy i nadużyć.

5. **Zagrożenie:** Sytuacja, w której dziecko jest narażone na niebezpieczeństwo, mogące prowadzić do naruszenia jego zdrowia, życia lub rozwoju.

6. **Interwencja:** Działania podjęte w celu zapewnienia bezpieczeństwa dziecka, gdy istnieje podejrzenie, że jest ono narażone na przemoc lub nadużycie.

7. **Przeciwdziałanie przemocy:** Środki i działania podejmowane w celu zapobiegania przemocy wobec dzieci, w tym edukacja, wsparcie oraz wprowadzanie odpowiednich procedur.

8. **Standardy ochrony:** Zbiór wytycznych i procedur mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w różnych kontekstach, w tym w szkołach, organizacjach pozarządowych i innych instytucjach.

9. **Profilaktyka:** Działania mające na celu zapobieganie wystąpieniu przemocowych zachowań wobec dzieci poprzez edukację, wsparcie rodzin oraz społeczności.

10. **Zgłoszenie:** Formalne poinformowanie odpowiednich służb lub instytucji o podejrzeniu przemocy lub nadużycia wobec dziecka.

11. **Procedury ochronne:** ustalony zestaw kroków, które należy podjąć w przypadku podejrzenia, że dziecko jest narażone na przemoc lub nadużycie.

12. **Opiekun prawny:** Osoba sprawująca prawną opiekę nad dzieckiem, odpowiadająca za jego wychowanie, zdrowie i dobrostan.

13. **Służby ochrony dziecka:** Organizacje i instytucje, których zadaniem jest ochrona dzieci przed krzywdą, w tym policja, opieka społeczna i specjalistyczne służby.

15. **Monitoring:** Stałe lub okresowe obserwowanie sytuacji dziecka w celu upewnienia się, że jest ono bezpieczne i że jego prawa są przestrzegane.

16. **Personel:** należy przez ro rozumieć każdego pracownika Szkoły Podstawowej nr 173 im. Górników Polskich w Warszawie, bez względu na formę zatrudnienia.

17. **Dyrektor:** należy przez to rozumieć dyrektora Szkoły Podstawowej nr 173 im. Górników Polskich w Warszawie.

Rozdział 2

Standardy Ochrony Małoletnich

Standard I. POLITYKA: Szkoła ustanowiła i wprowadziła w życie Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Pierwszy standard koncentruje się na wprowadzeniu i stosowaniu formalnej Polityki Ochrony Małoletnich w organizacji. Dokument ten określa zasady i procedury mające na celu zapobieganie krzywdzeniu dzieci oraz reagowanie na przypadki naruszeń. Polityka powinna być dostępna dla wszystkich pracowników, wolontariuszy oraz osób współpracujących z organizacją, a także udostępniona rodzicom i opiekunom prawnym. Każdy członek organizacji powinien być świadomy swoich obowiązków oraz znać procedury zgłaszania podejrzeń przemocy lub nadużyć.

1. Dokument „Standardy ochrony małoletnich” został opracowany, zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. poz. 1606).
2. Zapoznano z nim personel szkoły, rodziców/opiekunów prawnych uczniów oraz uczniów.
3. Dokument wprowadzono do stosowania w Szkole Podstawowej nr 173 im. Górników Polskich w Warszawie.
4. Dokument udostępniono na stronie internetowej szkoły: <https://sp173.waw.pl/>
5. Informacje o treści dokumentu upowszechniane są wśród rodziców na zebraniach z rodzicami.
6. Informacje istotne dla małoletnich zawarte w dokumencie upowszechniane są w trakcie lekcji wychowawczych, konsultacjach indywidualnych, w trakcie realizowanych programów i warsztatów o charakterze edukacyjnym.
7. Publikacja dokumentu spełnia wymogi Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Standard II. PERSONEL: Szkoła monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

Drugi standard obejmuje procedury związane z rekrutacją i selekcją pracowników, wolontariuszy oraz innych osób mających kontakt z dziećmi. Proces rekrutacji powinien obejmować sprawdzenie przeszłości kandydatów, w tym uzyskanie zaświadczeń o niekaralności oraz rekomendacji od poprzednich pracodawców. Organizacja powinna także przeprowadzać rozmowy kwalifikacyjne, które pozwolą ocenić świadomość kandydata w zakresie ochrony dzieci oraz jego kompetencje w pracy z małoletnimi.

1. W szkole zatrudnia się personel po wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym, Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, a w przypadku stanowisk pedagogicznych dodatkowo w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych. W przypadku zatrudnienia obcokrajowców personel weryfikuje osobę w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw lub w przypadkach prawem wskazanych poprzez oświadczenia o niekaralności.
2. Dyrektor szkoły określa organizację, stosowanie i dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedur określonych w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich”.
3. Pracownicy szkoły są świadomi swoich praw oraz odpowiedzialności prawnej ciążyącej na nich za nieprzestrzeganie standardów ochrony małoletnich.
4. W szkole prowadzona jest systematyczna edukacja wszystkich pracowników z zakresu ochrony dzieci/uczniów przed krzywdzeniem, a w szczególności:
  - a) rozpoznawania symptomów krzywdzenia uczniów,
  - b) procedur interwencji w przypadku krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia, a także posiadania informacji o krzywdzeniu ucznia,
  - c) dokumentowania podejmowanych działań związanych z ochroną małoletnich,
  - d) znajomości praw dziecka, praw człowieka i praw ucznia oraz zasad bezpiecznego przetwarzania udostępnionych danych osobowych,
  - e) odpowiedzialności prawnej za zdrowie i życie powierzonych opiece małoletnich,
  - f) procedury „Niebieskie Karty”,
  - g) bezpieczeństwa relacji całego personelu z uczniami/ wychowankami, (w tym uwzględniającą wiedzę o zachowaniach pożądanym i niedozwolonych w kontaktach z uczniem).
5. W szkole prowadzi się systematyczną diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących poczucia bezpieczeństwa uczniów, a w szczególności w obszarach:
  - a) relacji między nauczycielami i uczniami,
  - b) relacji między uczniami,
  - c) poczucia bezpieczeństwa psychofizycznego, z uwzględnieniem zagrożeń środowiskowych,

- d) środowiska kształcenia (bezpieczeństwo emocjonalne na lekcjach, poszanowanie odmienności, równość i sprawiedliwość w przestrzeganiu zasad i regulaminów szkolnych, podmiotowe traktowanie uczniów).

Standard III. PROCEDURY: w szkole funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

Trzeci standard skupia się na ciągłym podnoszeniu świadomości i kompetencji pracowników oraz wolontariuszy poprzez regularne szkolenia i warsztaty dotyczące ochrony dzieci. Program szkoleniowy powinien obejmować tematy takie jak rozpoznawanie oznak przemocy, procedury reagowania na zgłoszenia, oraz strategię zapobiegania nadużyciom. Szkolenia powinny być obowiązkowe dla wszystkich nowozatrudnionych oraz cyklicznie odnawiane dla dotychczasowych pracowników.

1. Wszyscy rodzice mają dostęp do obowiązujących w szkole „Standardów ochrony małoletnich” oraz znają procedury zgłaszania zagrożeń.
2. Szkoła uzyskuje od rodziców/opiekunów prawnych swoich uczniów informacje zwrotne na temat realizacji „Standardów ochrony małoletnich”.
3. Szkoła umożliwia rodzicom oraz opiekunom prawnym dzieci, poprzez organizację warsztatów, szkoleń, konsultacji indywidualnych, poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed zagrożeniami, w tym w Internecie oraz z zakresu wychowania pozytywnymi metodami wychowawczymi, bez kar fizycznych i krzywdzenia psychicznego dziecka.

Standard IV. MONITORING: Szkoła monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci.

Czwarty standard odnosi się do jasnych i skutecznych procedur zgłaszania przypadków podejrzenia o przemoc lub nadużycia wobec dzieci oraz reagowania na nie. Procedury te powinny określać, do kogo należy zgłaszać takie przypadki, jakie kroki należy podjąć, oraz jak zapewnić ochronę dziecku w trakcie i po zgłoszeniu. Ważne jest, aby te procedury były znane wszystkim pracownikom, a także by zapewniały anonimowość oraz ochronę osób zgłaszających przypadki naruszeń.

1. Przyjęta Polityka ochrony dzieci jest weryfikowana raz na 2 lata, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci, a wnioski z oceny są dokumentowane.
2. Szkoła konsultuje się z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami.
3. Szkoła w oparciu o przeprowadzoną ocenę dostosowuje standardy do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.

Rozdział 3

Postanowienia ogólne

3.1. Zasady zatrudniania pracowników

Dyrektor szkoły przed nawiązaniem stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy (Karta Nauczyciela, Kodeks Pracy) oraz terminu jej trwania uzyskuje informacje:

- 1) w przypadku każdego pracownika, wolontariusza, praktykanta z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
  - 2) w przypadku zatrudnienia osoby na stanowisku pedagogicznym, w tym praktykantów i wolontariuszy dopuszczonych do pracy z uczniami zaświadczenie z Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych dla Nauczycieli;
  - 3) w przypadku zatrudnienia każdej osoby w szkole i dopuszczeniem wolontariuszy lub praktykantów do kontaktu z uczniami/ dziećmi i opieki, z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.
1. Nie jest wymagane przedstawienie zaświadczeń, w przypadku, gdy z nauczycielem jest nawiązywany kolejny stosunek pracy w tej samej szkole w ciągu 3 miesięcy od dnia rozwiązania albo wygaśnięcia na podstawie art. 20 ust. 5c poprzedniego stosunku pracy.
  2. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pedagogicznych składają przed nawiązaniem stosunku pracy pisemne potwierdzenie spełniania warunku:
    - 1) posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych;
    - 2) że nie toczy się przeciwko kandydatowi postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne.
  3. W przypadku zatrudniania kandydata do pracy lub dopuszczenia do kontaktu z dziećmi osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa jest on zobowiązany do złożenia przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem do kontaktu z uczniami/dziećmi informacji z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

Pracownicy dbają o bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, monitorują sytuację i dobrostan dziecka, wspierają dzieci w pokonywaniu trudności. Pomoc dzieciom uwzględnia: umiejętności rozwojowe dzieci, możliwości wynikające z niepełnosprawności, specjalnych potrzeb edukacyjnych. Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”.

3.2. Komunikacja między uczniami a pracownikami szkoły

1. Formalność i Profesjonalizm

- Wszelka komunikacja między uczniami a pracownikami szkoły powinna być prowadzona w sposób formalny i profesjonalny, z poszanowaniem godności obu stron.

- Nauczyciele i pracownicy powinni unikać nadmiernie osobistych rozmów i zachować odpowiedni dystans w relacjach z uczniami.

2. Przejrzystość i Dokumentowanie Komunikacji

- Komunikacja powinna odbywać się w miejscach i okolicznościach zapewniających przejrzystość, np. w klasach, biurach, na korytarzach szkolnych, a nie w odosobnionych miejscach.

- Ważne rozmowy lub ustalenia powinny być dokumentowane na piśmie lub przez e-mail, szczególnie w przypadku omawiania postępów w nauce, zachowania czy działań dyscyplinarnych.

3. Granice Czasowe i Przestrzenne Komunikacji

- Komunikacja między uczniami a pracownikami szkoły powinna odbywać się w godzinach pracy szkoły i na terenie szkoły lub w miejscach publicznych podczas wydarzeń szkolnych.

- Pracownicy szkoły powinni unikać kontaktu z uczniami poza godzinami pracy, chyba że dotyczy to oficjalnych wydarzeń szkolnych lub sytuacji nadzwyczajnych.

4. Bezpieczeństwo w Komunikacji Cyfrowej

- Nauczyciele i pracownicy szkoły powinni korzystać wyłącznie z oficjalnych kanałów komunikacji cyfrowej, takich jak służbowe e-maile czy platformy edukacyjne zatwierdzone przez szkołę.

- Bezpośrednia komunikacja przez media społecznościowe, prywatne wiadomości czy inne nieoficjalne środki jest niedozwolona.

5. Szacunek i Empatia

- Komunikacja powinna być prowadzona z szacunkiem i empatią, uwzględniając potrzeby emocjonalne i psychiczne uczniów.

- Pracownicy szkoły powinni unikać wszelkich form agresji słownej, sarkazmu, poniżania czy zastraszania.

6. Poufność i Prywatność

- Nauczyciele i pracownicy szkoły muszą przestrzegać zasad poufności w komunikacji dotyczącej spraw osobistych uczniów, zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

- W przypadku potrzeby udzielenia pomocy lub interwencji należy poinformować ucznia o konieczności zgłoszenia sprawy odpowiednim osobom trzecim (np. rodzicom, psychologowi szkolnemu, odpowiednim służbom).

7. Reagowanie na Przekroczenie Granic

- Wszelkie próby przekroczenia granic przez którąkolwiek ze stron powinny być natychmiast zgłaszane odpowiednim osobom w szkole, zgodnie z procedurami zgłaszania incydentów i nadużyć.

8. Szkolenia i Świadomość

- Pracownicy szkoły powinni regularnie uczestniczyć w szkoleniach dotyczących zasad komunikacji i ochrony małoletnich, aby zwiększać swoją świadomość na temat odpowiednich i nieodpowiednich zachowań.

- Uczniowie powinni być edukowani na temat tego, jak powinna wyglądać zdrowa komunikacja z dorosłymi w szkole i gdzie mogą szukać pomocy w przypadku nieodpowiednich zachowań.

Wszystkie powyższe zasady mają na celu stworzenie bezpiecznego i wspierającego środowiska szkolnego, w którym komunikacja służy rozwojowi i ochronie uczniów, a pracownicy szkoły są świadomi swoich obowiązków i odpowiedzialności.

3.3. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Uczniowie mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także w szkole. Nauczyciele i personel szkolny chronią uczniów i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w statucie szkoły.
3. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczniów – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
4. Zachowanie i postępowanie uczniów wobec kolegów/ innych osób nie narusza ich poczucia godności/wartości osobistej. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
5. Kontakty między uczniami cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu *proszę, dziękuję, przepraszam*; uprzejmość; życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język;

kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.

6. Uczniowie budują wzajemne relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
7. Uczniowie okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferują im pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
8. W kontaktach między sobą uczniowie nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony kolegów.
9. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
10. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Uczniowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych uczniów.
11. Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników szkoły o zaistniałych zagrożeniach.
12. Jeśli uczeń jest świadkiem stosowania przez innego ucznia/uczniów jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np.: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami).
13. Wszyscy uczniowie znają obowiązujące w szkole procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych uczniów, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w szkole zwrócić o pomoc.
14. Jeśli uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w szkole pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

3.4. Sytuacja dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami

Szkoła uwzględnia sytuację dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, w sposób dostosowany do potrzeb dzieci przebywających na terenie szkoły lub pod jej opieką, w szczególności poprzez:

- 1) traktowanie każdego dziecka z należyтым szacunkiem,
- 2) okazywanie wszystkim dzieciom troski o ich dobro i rozwój,
- 3) stosowanie uniwersalnego projektowania, racjonalnego dostosowania i modyfikacji, celem zapewnienia równego dostępu dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami,
- 4) eliminowanie barier utrudniających dzieciom samodzielne funkcjonowanie i ekspresję, w tym barier informacyjno-komunikacyjnych, architektonicznych, cyfrowych,
- 5) poszukiwanie i wdrażanie metod pracy pedagogicznej, opartych na dowodach naukowych, najbardziej adekwatnych do rozpoznanych indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci,
- 6) angażowanie środowiska rodzinnego i lokalnego w rozwój dzieci.

3.5. Niedozwolone zachowania małoletnich w szkole

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów/innych osób:

a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:

- ✓ bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie;
- ✓ wymuszenia;
- ✓ napastowanie seksualne;
- ✓ nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
- ✓ fizyczne zaczepki;
- ✓ zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
- ✓ rzucanie w kogoś przedmiotami;

b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- ✓ obelgi, wyzwiska;
- ✓ wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary;
- ✓ bezpośrednie obrażanie ofiary;
- ✓ plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary
- ✓ groźby;

c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- ✓ poniżanie;
  - ✓ wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie;
  - ✓ pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu);
  - ✓ wulgarne gesty;
  - ✓ śledzenie/szpiegowanie;
  - ✓ obraźliwe SMSy i MMSy;
  - ✓ wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania;
  - ✓ telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające);
  - ✓ niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;
  - ✓ straszenie;
  - ✓ gapienie się;
  - ✓ szantażowanie.
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w szkole lub klasie, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie szkoły.
  3. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela opuszczanie sali lekcyjnej. Wagarowanie. Wyjście bez zezwolenia poza teren szkoły w trakcie przerwy lub lekcji.
  4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w szkole. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
  5. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie, itp.
  6. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
  7. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających.
  8. Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób w szkole lub poza nią.
  9. Używanie wulgaryzmów w szkole i poza nią.
  10. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej.
  11. Kradzież/ przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności szkolnej.
  12. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów.
  13. Wysługiwanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne.

14. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.
15. Szykanowanie uczniów lub innych osób w szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
16. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
17. Znęcanie się (współdziałanie w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
18. Aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, wulgaryzmy. Kłamanie, oszukiwanie kolegów/ innych osób w szkole.
19. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych uczniów/ osób bez ich zgody.
20. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
21. Stosowanie wobec innych uczniów/innych osób różnych form cyberprzemocy.

3.6. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

Obowiązkiem prawnym szkoły jest takie wykorzystanie sieci, które będzie adekwatne do poziomu dojrzałości poznawczej i emocjonalno-społecznej ucznia oraz nie będzie mu szkodzić ani zagrażać jego rozwojowi psychofizycznemu. Do potencjalnych zagrożeń płynących z użytkowania sieci należy zaliczyć:

1. dostęp do treści niezgodnych z celami wychowania i edukacji (narkotyki, przemoc, pornografia, hazard),
2. działalność innych użytkowników zagrażająca dobru dziecka,
3. oprogramowanie umożliwiające śledzenie i pozyskanie danych osobowych użytkowników szkolnej sieci.

3.7. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia dostęp do Internetu, zarówno personelowi, jak i uczniom, w czasie zajęć i poza nimi.
2. Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.

3. Rozwiązania organizacyjne na poziomie szkoły bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
4. W szkole wyznaczony jest pracownik odpowiedzialny za bezpieczeństwo sieci.
5. Do jego obowiązków należą:
  - a) zabezpieczenie sieci internetowej placówki przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację, co najmniej raz w miesiącu, odpowiedniego oprogramowania;
  - b) sprawdzanie, co najmniej raz w miesiącu, czy na komputerach, w tym ze swobodnym dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.
6. Na terenie szkoły dostęp ucznia do Internetu możliwy jest:
  - a) pod nadzorem nauczyciela na zajęciach komputerowych;
  - b) w bibliotece szkolnej
7. Uczeń może korzystać z Internetu tylko na komputerze z zainstalowanym programem filtrującym treści. Uczniowie korzystają z komputera tylko pod opieką nauczyciela.
8. Korzystanie z multimediiów, Internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym.
9. Uczeń obsługuje sprzęt komputerowy zgodnie z zaleceniami nauczyciela.
10. Użytkownikowi komputera zabrania się:
  - a) instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie,
  - b) usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu,
  - c) dotykania elementów z tyłu komputera, kabli zasilających, a także kabli sieciowych.

3.8. Zasady korzystania z telefonów komórkowych i innych oraz innych urządzeń elektronicznych

1. Uczeń ma prawo korzystać na terenie szkoły z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi w szkole zasadami.
2. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch, itp.

3. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki, itp.
4. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność i za zgodą rodziców.
5. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez uczniów.
6. Uczeń ma obowiązek wyłączyć lub wyciszyć telefon (bez wibracji) i schować go w torbie/plecaku przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych. Telefon pozostaje niewidoczny zarówno dla ucznia, jak i pozostałych osób.
7. Telefony i inne urządzenia elektroniczne (np. tablety) można wykorzystywać podczas zajęć lekcyjnych w celach dydaktycznych pod opieką oraz za zgodą nauczyciela prowadzącego zajęcia. Uczeń może korzystać z telefonu, a także innych urządzeń elektronicznych w celu wyszukania informacji niezbędnych do realizacji zadań podczas zajęć, po uzyskaniu zgody nauczyciela prowadzącego dane zajęcia lub na jego wyraźne polecenie.
8. Jeśli uczeń czeka na ważną informację (połączenie, SMS, etc.) ma obowiązek poinformować o tym fakcie nauczyciela przed lekcją, poprosić o pozwolenie na skorzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości. Dotyczy to także sytuacji, gdy wystąpiła pilna potrzeba skontaktowania się, np. z rodzicami lub w innej ważnej sprawie.
9. Na terenie szkoły zakazuje się uczniom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.
10. Powyższe nie dotyczy wydarzeń publicznych odbywających się w szkole, w tym uroczystości szkolnych.
11. W szczególnych przypadkach nagrywanie zajęć edukacyjnych oraz utrwalanie ich w jakikolwiek sposób możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły lub nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne.
12. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

3.9. Zasady ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

1. Szkoła ma obowiązek podejmować działania zabezpieczające dzieci przed łatwym dostępem do tych treści z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi.
2. Pod pojęciem „treści szkodliwe i zagrożenia z sieci” rozumiane są:
  - ✓ treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków;
  - ✓ treści stwarzające niebezpieczeństwo werbunku dzieci do organizacji nielegalnych i terrorystycznych;
  - ✓ różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.
3. Podstawowe działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci:
  - a) monitorowanie działania i aktualizowanie programu antywirusowego, zapory sieciowej; stosowanie filtrów antyspamowych;
  - b) edukacja medialna – dostarczanie dzieciom wiedzy i umiejętności dotyczących posługiwania się technologią komunikacyjną;
  - c) prowadzenie systematycznych działań wychowawczych (integracja zespołu klasowego, budowanie dobrych relacji pomiędzy uczniami, wprowadzanie norm grupowych; uczenie dzieci odróżniania dobra od zła);
  - d) prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych. Celem tych działań jest:
    - ✓ poszerzanie wiedzy na temat różnych form cyberprzemocy, prewencji oraz sposobu reagowania w przypadku pojawienia się zagrożenia,
    - ✓ ukazanie sposobów bezpiecznego korzystania z sieci, w tym przestrzeganie przed zagrożeniami płynącymi z niewłaściwego użytkowania urządzeń multimedialnych,
    - ✓ zapobieganie i ograniczenie lub wyeliminowanie zachowań agresywno-przemocowych realizowanych przy użyciu technologii komunikacyjnych w szkole i poza nią,
    - ✓ propagowanie zasad dobrego zachowania w Internecie.

- e) włączenie rodziców uczniów w działania szkoły na rzecz zapobiegania cyberprzemoc – poinformowanie ich o polityce szkoły w zakresie reagowania na cyberprzemoc; edukacja na temat cyberprzemocy i zagrożeń z sieci: warsztaty, szkolenia dla rodziców, udostępnianie materiałów i publikacji, w tym polecanie i wskazywanie sposobów instalowania ochrony rodzicielskiej;
- f) instalowanie aplikacji filtrujących na każdym komputerze, z których korzystają pracownicy i uczniowie oraz aplikacji filtrujących do usług sieciowych, które analizują przepływające dane i są w stanie zablokować dostęp do podejrzanych lokalizacji.
- g) podejmowanie interwencji w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy lub ujawnienie niebezpiecznych treści, która obejmuje:
  - ustalenie okoliczności zdarzenia;
  - zabezpieczenie dowodów;
  - poinformowanie o sytuacji rodziców uczniów – uczestników zdarzenia;
  - objęcie pomocą poszkodowanego ucznia;
  - podjęcie działań wobec agresorów, w tym zastosowanie środków dyscyplinujących zgodnie z obowiązującym regulaminem szkoły i rodzajem przewinienia;
  - powiadomienie policji, gdy sprawa jest poważna, zostało złamane prawo lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana;
- h) określenie procedury wskazującej osoby w szkole, do których należy się zwrócić oraz działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze lub zjawiska doświadczonej/zaobserwowanej cyberprzemocy - Rozdział 4 dokumentu.

3.10. Zasady ochrony wizerunku małoletnich/dzieci/uczniów

1. Szkoła uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Wizerunek podlega ochronie na podstawie przepisów zawartych w Kodeksie cywilnym, w ustawie o prawie autorskim o prawach pokrewnych, a także na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych (RODO) – jako tzw. dane szczególnej kategorii przetwarzania.
3. Upublicznianie wizerunku dziecka do 16 lat, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem (wymóg art. 8 RODO).
4. Osoba małoletnia powyżej 16 roku życia ma prawo do wyrażenia zgody samodzielnie.

5. Zgody, o których mowa w pkt 3 i 4 są wyrażane w formie pisemnej – wyraźne i niedorozumiane. Zgody j/w. są jednocześnie zgodami na rozpowszechnianie wizerunku małoletniego wskazaną w art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
6. Rodzice dziecka/opiekunowie lub małoletni poniżej 16 roku życia wyrażając zgodę na upublicznienie wizerunku małoletniego, określają precyzyjnie miejsca i kanały upubliczniania wizerunku, kontekst w jakim wizerunek będzie wykorzystany, a także okres upublicznienia.
7. Osoba wyrażająca zgodę otrzymuje klauzulę informacyjną o zasadach przetwarzania danych osobowych w postaci wizerunku małoletniego oraz jest informowana przez osobę reprezentującą administratora danych osobowych o przysługujących prawach, w tym prawie do wycofania zgody oraz innych, z godnie z art. 5 RODO.
8. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów lub małoletniego powyżej 16 roku życia na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana. Zabrania się umieszczania informacji pozwalających ustalić tożsamość osób ujętych na zdjęciu lub w innej formie publikacji.
9. Pracownikowi szkoły/placówki nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie instytucji bez pisemnej zgody opiekuna dziecka.
10. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
11. W przypadku utrwalania wizerunku dzieci /uczniów na zajęciach „otwartych”, „pokazowych” wymagana jest zgoda, jak w pkt 3 i 4.
12. Nauczyciel może wykorzystać w celach szkoleniowych lub edukacyjnych utrwalony materiał z udziałem małoletnich tylko z zachowaniem ich anonimowości oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka, za zgodą dyrektora szkoły/placówki.
13. Regulamin monitoringu określa zasady udostępniania nagrań podmiotom zewnętrznym, w tym policji, służbom porządkowym oraz w sprawach wymagających wyjaśnień.

3.11. Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

1. W szkole wdrożono Politykę ochrony danych osobowych osób fizycznych (pracowników, uczniów, rodziców/opiekunów) oraz powołano Inspektora ochrony danych.

2. Dokumentacja RODO została opracowana zgodnie z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L z 2016 r. 119, s. 1 ze zm.) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych z uwzględnieniem zasad:
  - 1) zasady zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości,
  - 2) zasady ograniczenia celu przetwarzania danych,
  - 3) zasada minimalizacji danych,
  - 4) zasada prawidłowości danych,
  - 5) zasady ograniczenia przechowania danych,
  - 6) zasady integralności i poufności danych,
  - 7) zasady rozliczalności.
3. Osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych wychowanków/ małoletnich /uczniów/ rodziców posiadają upoważnienie do ich przetwarzania danych osobowych na podstawie art. 6 i 9 RODO.
4. Każdy pracownik posiadający dostęp do danych osobowych złożył pisemne oświadczenie o znajomości Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych pod rygorem odpowiedzialności karnej i zobowiązał się do jej przestrzegania pod rygorem odpowiedzialności karnej.
5. Rodzice uczniów niepełnoletnich/ opiekunowie są informowani o przetwarzaniu danych osobowych dzieci poprzez klauzule informacyjne.
6. Dyrektor szkoły wdrożył odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
7. Dane osobowe uczniów zarejestrowane w formie pisemnej (dzienniki lekcyjne, arkusze ocen, zaświadczenia, zwolnienia oraz inna dokumentacja pisemna zawierająca dane osobowe małoletnich jest chroniona w zamkniętych szafach z ograniczonym dostępem do pomieszczeń ich przechowywania (sekretariat, pokój nauczycielski, gabinety psychologa, pedagoga).
8. W szkole wdrożono odpowiednią procedurę postępowania na wypadek wystąpienia naruszenia ochrony danych osobowych.

Rozdział 4

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

4.1. Zgłaszanie przemocy domowej

1. Każde dziecko/małoletni będące uczniem/wychowankiem Szkoły Podstawowej nr 173 może zgłosić ustnie lub pisemnie, dowolnej osobie, do której ma zaufanie, będącej pracownikiem szkoły/placówki, fakt stosowania wobec niego przemocy domowej.
2. Osoba, która powzięła informację od krzywdzonego dziecka/wychowanka podejmuje w pierwszej kolejności działania mające na celu zatrzymanie krzywdzenia dziecka.
3. W przypadku zagrożenia życia dziecka, po przekazaniu informacji dyrektorowi szkoły, zawiadamia w trybie pilnym odpowiednie służby porządkowe – Policję, o zagrożeniu życia dziecka/małoletniego i pogotowie ratunkowe.
4. Każdy pracownik szkoły, który zauważy lub podejrzewa u ucznia symptomy krzywdzenia, jest zobowiązany zareagować – jeśli to konieczne, udzielić pierwszej pomocy.
5. Pracownik w trybie pilnym przekazuje informację o zaobserwowanym zdarzeniu pedagogowi szkolnemu lub wychowawcy.
6. Pedagog szkolny jako osoba upoważniona do prowadzenia spraw związanych z przemocą wobec dzieci/małoletnich wypełnia protokół interwencji – załącznik 6.

4.2. Procedura „Niebieskie Karty” w Szkole Podstawowej nr 173

1. Cel procedury

- Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku doświadczającemu przemocy w rodzinie.
- Umożliwienie szybkiego i skutecznego reagowania na podejrzenie przemocy wobec dziecka.
- Współpraca z instytucjami zewnętrznymi w celu wsparcia dziecka i rodziny.

2. Zasady ogólne

- Podejrzenie przemocy: Procedurę można uruchomić na podstawie obserwacji pracownika szkoły lub zgłoszenia od ucznia, rówieśników, rodziców/opiekunów czy innych osób.
- Dyskrecja i poufność: Wszystkie działania są podejmowane z zachowaniem poufności oraz poszanowaniem praw dziecka i rodziny.
- Ochrona dziecka: Dziecko nie może być konfrontowane ze sprawcą przemocy w celu potwierdzenia podejrzeń.

3. Etapy procedury “Niebieskiej Karty” w szkole

3.1. Rozpoznanie sytuacji dziecka

- Pracownik szkoły (nauczyciel, wychowawca, pedagog, psycholog) zauważa niepokojące objawy lub otrzymuje informację o możliwej przemocy.
- Podejmowane działania:
- Obserwacja: Analiza zachowania dziecka (np. zmiana nastroju, problemy z koncentracją, oznaki lęku).
- Rozmowa z dzieckiem: Delikatne pytania w atmosferze bezpieczeństwa, bez nacisku i oceniania.
- Konsultacja z pedagogiem szkolnym: Wspólne ustalenie zasadności podjęcia dalszych kroków.

3.2. Podjęcie decyzji o uruchomieniu procedury NK

- Jeśli istnieje uzasadnione podejrzenie, że dziecko doświadcza przemocy w rodzinie, osoba zauważająca problem:
- informuje pedagoga szkolnego,
- pedagog wypełnia formularz “Niebieska Karta – A”.

3.3. Wypełnienie formularza “Niebieska Karta – A”

W formularzu należy opisać:

- dane dziecka (imię, nazwisko, wiek, klasa),
- okoliczności, w których zauważono problem,
- objawy lub sygnały świadczące o możliwej przemocy (np. widoczne obrażenia, relacja dziecka),
- dane osoby zgłaszającej.

3.4. Przekazanie dokumentacji do Zespołu Interdyscyplinarnego

- Wypełniony formularz zostaje przekazany do właściwego miejscowo Zespołu Interdyscyplinarnego w ciągu 7 dni od jego sporządzenia.

- Pedagog szkolny jest odpowiedzialny za procedurę w szkole, dostarcza dokumentację.

3.5. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego

- Zespół Interdyscyplinarny analizuje zgłoszenie i podejmuje dalsze kroki:
- Rozmowy z rodziną dziecka.
- Ocena sytuacji i zagrożenia.
- Opracowanie planu pomocy dziecku i rodzinie.

3.6. Wsparcie dziecka w szkole

- Szkoła zapewnia dziecku wsparcie psychologiczne i pedagogiczne.
- Działania podejmowane przez szkołę:
- Obserwacja dziecka i monitorowanie jego stanu.
- Współpraca z wychowawcą klasy oraz nauczycielami w celu dostosowania wymagań edukacyjnych do sytuacji dziecka.
- Zapewnienie dziecku poczucia bezpieczeństwa (np. możliwość rozmów z pedagogiem w każdej chwili).

4. Współpraca z rodzicami/opiekunami

Jeśli rodzice/opiekunowie nie są podejrzewani o przemoc:

- a. Szkoła informuje ich o zaistniałej sytuacji i podejmowanych działaniach, w miarę możliwości włączając ich w proces pomocy dziecku.

Jeśli rodzice/opiekunowie są podejrzewani o przemoc:

- b. Szkoła nie podejmuje kontaktu z rodzicami bez konsultacji z Zespołem Interdyscyplinarnym lub organami ścigania, aby nie narazić dziecka na dalsze niebezpieczeństwo.

5. Rola koordynatora ds. procedury NK w szkole

W Szkole Podstawowej nr 173 pedagog szkolny:

- a. Nadzoruje przebieg procedury.
- b. Utrzymuje kontakt z Zespołem Interdyscyplinarnym.
- c. Prowadzi dokumentację dotyczącą procedury NK w szkole.

6. Dokumentacja

- a. Formularz “Niebieska Karta – A”.
- b. Notatki z rozmów z dzieckiem i obserwacji.
- c. Informacje przekazane przez nauczycieli lub innych pracowników szkoły.

7. Podstawa prawna

- a. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- b. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 lutego 2023 r. w sprawie procedury NK i wzorów formularzy.

8. Kontakt w przypadku podejrzenia przemocy

W Szkole Podstawowej nr 173 osobą odpowiedzialną za inicjowanie procedury “Niebieskiej Karty” jest pedagog szkolny: Patrycja Kraczek – Zimmicka. W przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego jest to każdy pracownik szkoły.

W przypadku wątpliwości lub pytań należy niezwłocznie zgłosić się do pedagoga szkolnego.

4.3. Zadania i obowiązki pracowników szkoły/placówki

Dyrektor szkoły

Zarządzanie sytuacją kryzysową:

- Koordynuje działania wszystkich pracowników szkoły w sprawach związanych z podejrzeniem krzywdzenia dziecka.
- Decyduje o powiadomieniu instytucji zewnętrznych (policji, ośrodka pomocy społecznej, sądu rodzinnego).

Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku:

- Podejmuje decyzje o działaniach natychmiastowych, np. wezwanie rodziców/opiekunów (jeśli nie są podejrzani o krzywdzenie) lub przekazanie sprawy odpowiednim służbom.

Wsparcie merytoryczne pracowników:

- Nadzoruje działania wychowawców, pedagoga i innych osób zaangażowanych w sprawę.
- Organizuje pomoc psychologiczną dla dziecka, jeśli to konieczne.

Współpraca z instytucjami zewnętrznymi:

- Kontaktuje się z Zespołem Interdyscyplinarnym lub Grupą Roboczą w przypadku procedury “Niebieskiej Karty”.

Pedagog szkolny

Identyfikacja problemu:

- Przeprowadza rozmowę z dzieckiem w atmosferze zaufania i bezpieczeństwa, aby uzyskać informacje o sytuacji.

- Zbiera dane od nauczycieli, wychowawcy i innych pracowników, którzy zgłosili podejrzenia.

Dokumentacja zdarzenia:

- Sporządza notatkę służbową, zawierającą informacje o objawach, zachowaniach dziecka lub zgłoszonych sygnałach.
- Wypełnia formularz “Niebieska Karta – A” (jeśli sytuacja tego wymaga).

Współpraca z instytucjami:

- Kontaktuje się z Zespołem Interdyscyplinarnym, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, policją lub sądem rodzinnym.

Wsparcie dla dziecka:

- Organizuje indywidualne wsparcie psychologiczne lub pedagogiczne dla dziecka w szkole.
- Monitoruje sytuację dziecka w placówce.

Wychowawca klasy

Obserwacja dziecka:

- Monitoruje zachowanie, emocje i relacje społeczne dziecka w klasie.
- Zwraca uwagę na nagłe zmiany, takie jak wycofanie, agresja, smutek, opuszczanie zajęć, czy widoczne obrażenia.

Rozmowa z dzieckiem:

- Podejmuje rozmowę z dzieckiem w sposób delikatny i nienarzucający, aby dowiedzieć się więcej o jego sytuacji.

Zgłoszenie podejrzenia:

- Informuje pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły o swoich obserwacjach lub rozmowie z dzieckiem.

Współpraca z rodzicami/opiekunami:

- Kontaktuje się z rodzicami/opiekunami w sprawach wychowawczych, o ile nie są oni podejrzewani o krzywdzenie dziecka.

Udział w procedurach:

- Udziela informacji Zespołowi Interdyscyplinarnemu na temat sytuacji dziecka w szkole.

Nauczyciele

Obserwacja i zgłoszenie:

- Obserwują zachowanie dziecka w trakcie zajęć dydaktycznych i przerw.
- Zgłaszają niepokojące sygnały wychowawcy, pedagogowi lub dyrektorowi szkoły.

Wsparcie dziecka:

- Utrzymują kontakt z dzieckiem, aby zapewnić mu poczucie bezpieczeństwa w szkole.

Dokumentowanie obserwacji:

- Spisują swoje spostrzeżenia w formie notatek służbowych, które mogą być wykorzystane w dalszych działaniach.

Pielęgniarka szkolna

Ocena stanu zdrowia dziecka:

- Sprawdza, czy widoczne obrażenia mogą być wynikiem przemocy (np. siniaki, skaleczenia, ślady oparzeń).
- Dokumentuje obrażenia w formie notatki.

Rozmowa z dzieckiem:

- Prowadzi rozmowę z dzieckiem w celu wyjaśnienia, jak doszło do obrażeń (jeśli jest to możliwe i wskazane).

Zgłoszenie podejrzenia:

- Informuje wychowawcę, pedagoga lub dyrektora o swoich ustaleniach.

Współpraca z instytucjami:

- W razie potrzeby uczestniczy w postępowaniach wyjaśniających, udostępniając swoją dokumentację medyczną.

Pracownicy administracji i obsługi

Czułość na sygnały przemocy:

- Zwracają uwagę na zachowanie dziecka w przestrzeniach wspólnych (np. podczas przerw, w stołówce, na korytarzach).
- Reagują na nietypowe sytuacje, np. gdy dziecko często przebywa samotnie, unika innych uczniów lub wygląda na przestraszone.

Zgłaszanie niepokojących obserwacji:

- Przekazują swoje spostrzeżenia wychowawcy, pedagogowi lub dyrektorowi szkoły.

Wsparcie w zapewnieniu bezpieczeństwa:

- W razie potrzeby współpracują z personelem pedagogicznym, np. pomagając w monitorowaniu dziecka na terenie szkoły.

Wszyscy pracownicy szkoły

Reagowanie na sytuacje nagłe:

- Jeśli dziecko wyraźnie zgłasza, że doświadcza przemocy, pracownicy szkoły muszą niezwłocznie przekazać informację dyrektorowi lub pedagogowi.

Zapewnienie wsparcia emocjonalnego:

- Pracownicy są zobowiązani do okazywania dziecku wsparcia i troski, aby czuło się bezpieczne w środowisku szkolnym.

Rozdział 5

Organizacja procesu ochrony małoletnich w Szkole Podstawowej nr 173 im Górników Polskich

5.1 Powołanie koordynatorów i zespołu wdrażania procedur

Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu do stosowania standardów jest dyrektor szkoły.

Dyrektor szkoły powołuje:

koordynatorów ds. ochrony małoletnich przed krzywdzeniem p. Patrycję Kraczek – Zimnicką, p. Adama Demidziuka.

oraz

zespół wdrażania procedur ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, interwencji i weryfikowaniem standardów ochrony w składzie:

p. Patrycja Kraczek – Zimnicka, p. Adam Demidziuk, p. Beata Basak-Sadowska, p. Aleksandra Szymulewicz, p. Patrycja Pałczyńska.

5.2. Dokumentowanie zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich

Dla każdego zdarzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich zakładana jest imiennateczka z nazwiskiem małoletniego. Teczki zakłada i prowadzi pedagog szkolny.

Do czasu zakończenia sprawy teczka pozostaje w gabinecie pedagoga i jest należycie chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.

W teczce umieszcza się:

1. Zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia lub zgłoszenie krzywdzenia – załącznik 4;
2. Protokół rozmowy, o ile jest możliwym jego sporządzenie.
3. Protokoły i notatki z rozmów z małoletnim i osobą jemu najbliższą lub niekrzywdzącym rodzicem/opiekunem.
4. Protokół z posiedzenia Zespołu interwencyjnego, powołanego przez dyrektora.
5. Kopię „Niebieskiej Karty – A”, w przypadku, gdy zostanie wszczęta procedura „Niebieskie Karty” – załącznik 7.
6. Kopię „Niebieskiej Karty – B”, w przypadku, gdy została wszczęta procedura „Niebieskie Karty” – załącznik 8.

7. Protokoły z rozmów z osobą krzywdzącą – o ile taka będzie przeprowadzana.
8. Korespondencję pomiędzy np. Poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądem rodzinnym, Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi.
9. Plan wspierania ucznia krzywdzonego.
10. Karty monitorowania zachowań krzywdzonego, opinie wychowawcy i nauczycieli uczących.
11. Ocena efektywności wsparcia.
12. Wykaz telefonów, adresów instytucji świadczących wsparcie ofiarom przemocy.

5.3. Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia

Ustalenie planu wsparcia dla małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia w szkole wymaga indywidualnego podejścia, współpracy różnych specjalistów oraz uwzględnienia dobra dziecka jako priorytetu. Poniżej przedstawiono zasady i etapy tworzenia planu wsparcia:

1. Zasady ogólne

1. Dobro dziecka jako priorytet: Wszystkie działania muszą być podejmowane z myślą o bezpieczeństwie, zdrowiu i potrzebach dziecka.
2. Indywidualne podejście: Plan wsparcia powinien być dostosowany do wieku, poziomu rozwoju, sytuacji rodzinnej oraz emocjonalnej dziecka.
3. Poufność i ochrona danych: Informacje o dziecku i jego sytuacji są udostępniane wyłącznie osobom zaangażowanym w pomoc.
4. Współpraca interdyscyplinarna: Plan powinien być opracowany we współpracy z nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, rodzicami (jeśli nie są sprawcami krzywdzenia) oraz instytucjami wsparcia (np. OPS, PCPR).
5. Aktywny udział dziecka: Dziecko, na miarę swoich możliwości, powinno być włączone w proces tworzenia planu, aby czuło się zrozumiane i bezpieczne.

2. Etapy ustalania planu wsparcia

2.1. Diagnoza sytuacji

- Rozpoznanie potrzeb dziecka: Analiza emocjonalna, psychologiczna i edukacyjna dziecka przeprowadzona przez pedagoga i/lub psychologa szkolnego.
- Ocena ryzyka dalszego krzywdzenia: Ustalenie, czy dziecko wciąż jest narażone na przemoc (np. w domu, środowisku szkolnym).
- Rozmowa z dzieckiem: Przeprowadzona w sposób empatyczny, aby lepiej zrozumieć jego perspektywę i potrzeby.

2.2. Tworzenie planu wsparcia

1. Wsparcie psychologiczne:
  - Zapewnienie dziecku dostępu do psychologa lub terapeuty.
  - Organizacja regularnych spotkań wspierających zdrowie psychiczne i proces radzenia sobie z traumą.
2. Bezpieczeństwo w szkole:
  - Monitoring sytuacji dziecka w szkole przez nauczycieli, wychowawcę i pedagoga.
    - Eliminacja kontaktu dziecka ze sprawcą krzywdzenia (jeśli to osoba z otoczenia szkolnego).
    - Organizacja bezpiecznej przestrzeni w szkole, gdzie dziecko może szukać pomocy (np. gabinet pedagoga).
3. Wsparcie edukacyjne:
  - Ustalenie indywidualnego toku nauczania (jeśli dziecko wymaga przerwy od zajęć w grupie).
    - Dostosowanie wymagań edukacyjnych do aktualnych możliwości psychofizycznych dziecka.
4. Wsparcie w środowisku domowym:
  - Współpraca z rodziną dziecka, jeśli to możliwe (pod warunkiem, że rodzice/opiekunowie nie są sprawcami krzywdzenia).
    - W przypadku trudnej sytuacji rodzinnej – zgłoszenie do odpowiednich instytucji (np. kuratora sądowego, Ośrodka Pomocy Społecznej).
5. Długoterminowe działania profilaktyczne:
  - Zapewnienie dziecku dostępu do zajęć pozalekcyjnych lub grup wsparcia rówieśniczego.
    - Organizacja warsztatów z zakresu radzenia sobie z emocjami i budowania poczucia własnej wartości.

2.3. Monitorowanie i ewaluacja

- Regularne spotkania zespołu odpowiedzialnego za wsparcie dziecka (nauczycieli, psychologów, pedagogów) w celu oceny skuteczności działań.
- Aktualizacja planu wsparcia w zależności od zmieniających się potrzeb dziecka.

3. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi

1. Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS): Możliwość organizacji pomocy rodzinie dziecka lub interwencji w przypadku niewydolności wychowawczej rodziców.
2. Sąd rodzinny: W przypadku konieczności podjęcia środków prawnych, np. umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.
3. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna: Wsparcie diagnostyczne i terapeutyczne.

4. Edukacja i profilaktyka w szkole

- Organizacja warsztatów dla uczniów z zakresu przeciwdziałania przemocy i asertywności.
- Szkolenia dla nauczycieli i pracowników szkoły w zakresie reagowania na przemoc i wspierania dzieci w kryzysie.
- Budowanie atmosfery zaufania, w której dzieci będą czuły się bezpieczne, by zgłaszać problemy.

Rozdział 6

Przepisy końcowe

1. Dokument Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Udostępnienie standardów w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla dzieci następuje w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi przez pracowników szkoły, dzieci i ich opiekunów poprzez:
  - a) udostępnienie papierowej wersji dokumentu w siedzibie szkoły (w pokoju nauczycielskim i sekretariacie szkoły)
  - b) zamieszczenie na stronie internetowej szkoły (<https://sp173.waw.pl/>).
3. Podmioty współpracujące, w przypadku, gdy ich działalność obejmuje kontakt z dziećmi, są zobowiązane do przestrzegania niniejszych standardów.
4. Dokument Standardy Ochrony Małoletnich jest aktualizowany raz na 2 lata.
5. Dyrektor szkoły wprowadza do standardów ochrony dzieci niezbędne zmiany i ogłasza nowe brzmienie standardów.

Załączniki

1. Procedura bezpiecznego korzystania z Internetu, urządzeń elektronicznych i reagowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia cyberprzemocy – załącznik 1
2. Procedura monitorowania i weryfikowania standardów ochrony małoletnich – załącznik 2
3. Procedura ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich – załącznik 3
4. Procedura zgłoszenia krzywdzenia przez małoletniego
Małoletni, który czuje się pokrzywdzony przez innych, w tym małoletnich, zgłasza ten fakt każdemu pracownikowi szkoły lub koordynatorowi.– załącznik 4
5. Procedura zapewniająca bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami – załącznik 5
6. Protokół interwencji w przypadku zastosowania procedur podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego - załącznik 6
7. Formularz „Niebieska Karta – A” – załącznik 7
8. Formularz „Niebieska Karta – B” – załącznik 8
9. Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich – załącznik 9

Procedura bezpiecznego korzystania z Internetu, urządzeń elektronicznych i reagowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia cyberprzemocy

załącznik nr 1

Szkoła, zapewniając małoletnim dostęp do Internetu, wdraża i aktualizuje systemy i oprogramowania zabezpieczające przed dostępem do niewłaściwych treści oraz złośliwym oprogramowaniem, w tym filtrujące treści oraz wyznaczając osoby odpowiedzialne.

KROK 1.

W szkole prowadzone są działania, w tym warsztaty i szkolenia, w zakresie profilaktyki oraz umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu.

KROK 2.

Małoletni korzystają z urządzeń elektronicznych na terenie szkoły pod opieką i nadzorem oraz za zgodą nauczycieli.

Szczegółowe zasady korzystania z urządzeń elektronicznych, w tym telefonów komórkowych, zawarte są w statucie szkoły – o czym każdy małoletni i rodzic zostaje poinformowany przez wychowawcę na początku roku szkolnego.

KROK 3.

W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o występującej cyberprzemocy, pracownicy niezwłocznie reagują:

1. zgłaszając problem koordynatorowi, rodzicom, po ocenie sytuacji przez koordynatora i dyrektora, jeżeli zachodzi potrzeba powiadamiają organy zewnętrzne (policję, sąd rodzinny),
  2. sporządzając [protokół interwencji](#),
  3. tworząc zespół nauczycieli i specjalistów udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej pokrzywdzonemu małoletniemu (a także małoletniemu będącym sprawcą) we współpracy z rodzicami ww. małoletnich oraz instytucjami zewnętrznymi (wg potrzeb),
  4. w przypadku braku współpracy ze strony rodziców małoletniego podejrzanego lub będącego odpowiedzialnym za cyberprzemoc, koordynator i dyrektor, po dokonaniu oceny sytuacji i poinformowaniu rodziców, jeżeli zachodzi taka konieczność, powiadamiają właściwe instytucje i organy (pomoc społeczną, policję, sąd rodzinny),
  5. podejmując działania profilaktyczne uwzględniające pojawiające się problemy związane m.in. z funkcjonowaniem uczniów w sieci Internet, cyberprzemocą we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
- [Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym \(Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.\) – art. 22b, art. 22c.](#)

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 173 IM. GÓRNIKÓW POLSKICH

- Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606) – art. 7 pkt 6.

Procedura monitorowania i weryfikowania standardów ochrony małoletnich

załącznik nr 2

Wprowadzanie i realizacja standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem powinny być monitorowane przez wszystkich pracowników. Poznaj procedurę monitorowania i weryfikowania standardów.

Monitorowanie powinno być podejmowane przez wszystkich pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem zespołu ds. procedur ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, interwencji i weryfikowania standardów ochrony m.in. poprzez obserwację, badania ankietowe, umożliwienie społeczności szkolnej przekazywanie informacji w sposób poufny i zaufany (np. oprócz informowania każdego pracownika, wprowadzenie dyżurów koordynatora, w tym telefonicznych, skrzynki na informacje, umożliwienie przekazywania informacji poprzez wyznaczony e-mail).

KROK 1.

Standardy podlegają monitorowaniu i modyfikowaniu podczas bieżącej pracy (wg potrzeb szkoły) oraz **obowiązkowej weryfikacji co 2 lata**.

KROK 2.

Weryfikację przeprowadza zespół ds. przestrzegania standardów ochrony małoletnich, który ustala:

1. sposoby weryfikacji (np. badania ankietowe, wywiad, rozmowy, uwzględnione wnioski z monitorowania)
2. terminy jej przeprowadzenia, we współpracy z pracownikami, uczniami i rodzicami, a także innymi osobami, instytucjami (wg potrzeb),
3. wnioski z przeprowadzonej weryfikacji (które powinny zostać udokumentowane pisemnie i przedstawione pracownikom, uczniom, rodzicom) stanowią wytyczne do podniesienia jakości procedur i działań.

Monitorowanie i weryfikowanie procedur ochrony małoletnich – badanie ankietowe

Zaznacz właściwą odpowiedź:

1) Czy znasz procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?

Tak   Nie wszystkie   Nie

2) Czy stosowałeś procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?

Tak   Nie

3) W przypadku stosowania procedur, zaznacz, czy były skuteczne:

Tak Nie wszystkie Nie

4) Czy byłeś świadkiem lub miałeś informacje dotyczące podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich?

Tak Nie

5) W przypadku zaznaczenia odpowiedzi twierdzącej, zaznacz, czy podjąłeś interwencję:

Tak Nie

Jak przebiegała interwencja .....

.....

6) Jakie jeszcze obszary powinny zostać uwzględnione w procedurach:

.....

7) Inne spostrzeżenia, uwagi dotyczące procedur .....

.....

KROK 3.

Zmodyfikowane dokumenty zostają zamieszczone na stronie jednostki, BIP, przyjętym miejscu ogłoszeń, przedstawione pracownikom, małoletnim i rodzicom, co zostaje udokumentowane w sposób przyjęty przez dyrektora.

- [Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym \(Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.\) – art. 22b, art. 22c.](#)
- Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606) – art. 7 pkt 6.

Procedura ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich

Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w przypadku swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. Poznaj procedurę.

KROK 1.

Szkoła przestrzega i monitoruje przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych małoletnich.

KROK 2.

Wymagana jest pisemna [zgoda rodziców małoletnich na robienie/publikowanie zdjęć, nagrań](#).

KROK 3.

W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania wizerunku, danych osobowych, w tym danych wrażliwych, dyrektor niezwłocznie rejestruje i zgłasza zdarzenie Inspektorowi Ochrony Danych.

- [Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym \(Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.\) – art. 22b, art. 22c.](#)
- [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w przypadku swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE \(Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 ze zm.\).](#)

Procedura zgłoszenia krzywdzenia przez małoletniego

załącznik nr 4

Małoletni, który czuje się pokrzywdzony przez innych, w tym małoletnich, zgłasza ten fakt każdemu pracownikowi szkoły lub koordynatorowi.

KROK 1.

Wszelkie przejawy przemocy, agresji, w tym fizycznej, powinny być niezwłocznie przerwane przez pracownika lub inne osoby będące świadkami incydentu.

Pracownik po powzięciu informacji i zawiadomieniu koordynatora i dyrektora oraz rodziców małoletniego, sporządza [protokół interwencji](#).

KROK 2.

Zespół nauczycieli i specjalistów pracujących z małoletnim podejmuje niezwłocznie działania mające na celu zniwelowanie przejawów agresji i przemocy, a także wszelkich niewłaściwych zachowań małoletnich we współpracy z instytucjami, organizacjami udzielającymi pomocy dzieciom i młodzieży, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym specjalistycznymi.

KROK 3.

Jeżeli dyrektor we współpracy z koordynatorem i zespołem nauczycieli i specjalistów udzielających uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, stwierdzi konieczność, wówczas powiadamia organy zewnętrzne (instytucje pomocy społecznej, policję, sąd rodzinny) o zaistniałej sytuacji oraz potrzebie, np. wglądu w sytuację rodzinną dziecka.

KROK 4.

Koordynator we współpracy z wychowawcą, pracownikiem, który stwierdził zagrożenie lub wystąpienie krzywdzenia małoletniego, nauczycielami specjalistami (wg potrzeb) organizuje spotkanie z rodzicami małoletniego (przedstawia ustalone przez ww. zespół formy i zadania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którą ma zostać objęty małoletni). O objęciu małoletniego, który jest podejrzany lub dopuścił się krzywdzenia innego małoletniego, i ustalonych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla niego zostają powiadomieni jego rodzice na odrębnym spotkaniu.

KROK 5.

W przypadku braku współpracy rodziców, ucznia podejrzanego o krzywdzenie lub krzywdzącego małoletniego, ze szkołą - dyrektor we współpracy z koordynatorem, podejmuje, po ocenie sytuacji, decyzję o ewentualnym zawiadomieniu organów zewnętrznych (pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego).

KROK 6.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 173 IM. GÓRNIKÓW POLSKICH

Szkoła prowadzi działania wychowawczo-profilaktyczne (uwzględnione w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły) w celu zapobiegania i uświadamiania niewłaściwych zachowań, przemocy, innych form krzywdzenia małoletnich.

- [Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym \(Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.\) – art. 22b, art. 22c.](#)
- [Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw \(Dz.U. z 2023 r. poz. 1606\) – art. 7 pkt 6.](#)

Procedura zapewniająca bezpieczne relacje między małym a pracownikami

Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i niezwłocznie reagują na czynniki ryzyka krzywdzenia małych

KROK 1.

W związku z dostrzeżeniem czynników ryzyka pracownik niezwłocznie informuje dyrektora, koordynatora, rodziców i zostaje wdrożona [Procedura podejmowania interwencji w sytuacji krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małego](#).

KROK 2.

Każdy pracownik:

1. docenia i szanuje, uwzględnia potrzeby i działa w interesie małego,
2. nie stosuje żadnej z form przemocy, nie faworyzuje nikogo,
3. ujawnia dane wrażliwe i inne informacje dotyczące dziecka tylko osobom uprawnionym, gdy wynika to z sytuacji małego,
4. nie nawiązuje żadnych relacji romantycznych, seksualnych, ani innych o niewłaściwym charakterze (w tym uwagi, żarty, zachowania, gesty lub udostępnianie małym nieodpowiednich treści, substancji psychoaktywnych).
5. reaguje niezwłocznie, zgodnie z przyjętymi procedurami, na niewłaściwe zachowania innych wobec małego.

KROK 3.

Pracownicy monitorują sytuację i udzielają wsparcia:

1. małemu, wobec którego zaistniało podejrzenie krzywdzenia lub skrzywdzenie, jego rodzinie,
2. innym uczniom będącymi świadkami przemocy,
3. małemu, który jest podejrzany o krzywdzenie lub krzywdził innego małego.

KROK 4.

Szczegółowe zasady postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małego zostały ujęte w [Procedurze podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małego](#).

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 173 IM. GÓRNIKÓW POLSKICH

- [Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym \(Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.\) – art. 22b, art. 22c.](#)
- Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606) – art. 7 pkt 6.

Protokół interwencji w przypadku zastosowania procedur podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego

1. Data i miejsce sporządzenia dokumentu	
2. Małoletni, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie	
3. Osoba stwierdzająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie małoletniego	
4. Data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego, miejsce	
5. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego	
6. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego	
7. Opis rodzaju krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego	
8. Osoby i instytucje, które zostały powiadomione, w tym formy interwencji m.in.: powiadomienie pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego, uruchomienie procedury Niebieskie Karty)	
9. Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu incydentu, w tym we współpracy z koordynatorem, wychowawcą i nauczycielami specjalistami (psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym wg potrzeb małoletniego), informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia, policji, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego	
10. Informacja ze spotkania z rodzicami	
11. Zaplanowana pomoc psychologiczno-	

<p>pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym uczniom – jeżeli byli np. świadkami incydentu) zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, informacja o zgodzie rodziców na udzielanie ww. formy pomocy małoletniemu. Działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców</p>	
<p>12. Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej uczniowi przez jednostkę (dokumentację pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym efektywność jej udzielania należy przechowywać w indywidualnej teczce ucznia)</p>	
<p>13. Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających protokół</p>	

Załącznik 7
Do procedury „Niebieskie karty”.....
(miejscowość, data).....
nazwa i adres podmiotu, w którym jest zatrudniona osoba
wypełniająca formularz „Niebieska Karta – A”**„NIEBIESKA KARTA – A”****W związku z powzięciem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej
lub w wyniku zgłoszenia przez świadka przemocy domowej ustala się, co następuje:****I. DANE OSOBY/OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ**

Dane	Osoba 1 doznająca przemocy domowej	Osoba 2 doznająca przemocy domowej	Osoba 3 doznająca przemocy domowej
Małoletni (Tak/Nie) ¹⁾			
Imię i nazwisko			
Imiona rodziców			
Wiek			
PESEL ²⁾			
Nazwa i adres miejsca pracy/ nazwa i adres placówki oświatowej do której uczęszcza małoletni			
Adres miejsca zamieszkania:			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu / nr lokalu			
Telefon lub adres e- mail			
Adres miejsca pobytu (jeśli jest inny niż adres zamieszkania):			
Kod pocztowy			
Miejscowość			

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 173 IM. GÓRNIKÓW POLSKICH

Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu / nr lokalu			
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową (żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść) ¹⁾</i>			

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę I
II. LICZBA MAŁOLETNICH W ŚRODOWISKU DOMOWYM, W KTÓRYM PODEJRZEWA SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ .....

III. DANE OSOBY/OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Dane	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
Imię i nazwisko		
Imiona rodziców		
Wiek		
PESEL ²⁾		
Adres miejsca zamieszkania:		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		

Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy		
Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść) ¹⁾		

IV. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Osoby/formy przemocy domowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec Osoby 1 doznające j przemocy	wobec Osoby 2 doznające j przemocy	wobec Osoby 3 doznające przemocy	wobec Osoby 1 doznające j przemocy	wobec Osoby 2 doznające j przemocy	wobec Osoby 3 doznające przemocy
Przemoc fizyczna ³⁾ <i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc psychiczna ³⁾ <i>izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc seksualna ³⁾ <i>zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc ekonomiczna ³⁾ <i>niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej ³⁾ <i>wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne (wymień jakie)</i>						

Inne ³⁾ zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne (wymień jakie)						
--	--	--	--	--	--	--

V. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ ODNIOSŁA USZKODZENIA CIAŁA? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

VI. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM BYŁA W PRZESZŁOŚCI REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”? (kiedy?..... gdzie?.....)

tak   nie   nie ustalono

VII. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM AKTUALNIE JEST REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

tak   nie   nie ustalono

VIII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA BROŃ PALNĄ?

tak   nie   nie ustalono

IX. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ BEZPIECZNIE? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę IX

X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

ustalono - wypełnij tabelę   nie ustalono

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 173 IM. GÓRNIKÓW POLSKICH

Dane	Świadek 1	Świadek 2	Świadek 3
Imię i nazwisko			
Wiek			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
<i>Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” (np. członek rodziny, osoba obca)¹⁾</i>			

XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosująca przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)		
Doprowadzenie do wytrzeźwienia		
Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)	
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)	

Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej		
Powiadomienie organów ścigania		
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia		
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia		
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określonej w metrach odległość		
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową		
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową		
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej		
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w sprawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”		
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni		
Poinformowanie o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej		
Inne (wymień jakie?)		

XII. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			
Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			

Powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji małoletniego			
Przekazanie formularza „Niebieska Karta – B”			
Inne (wymień jakie?)			

XIII. DODATKOWE INFORMACJE

.....
.....
.....
.....
.....

XIV. WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” NASTĄPIŁO PRZEZ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	
Funkcjonariusza Policji	
Żołnierza Żandarmerii Wojskowej	
Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Asystenta rodziny	
Nauczyciela	
Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	
Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	

.....
imię i nazwisko oraz czytelny podpis osoby
wypełniającej
formularz „Niebieska Karta – A”

.....
(data wpływu formularza, podpis członka Zespołu Interdyscyplinarnego)

¹⁾ wpisać właściwe

²⁾ numer PESEL wpisuje się, o ile danej osobie numer taki został nadany. W przypadku braku numeru PESEL jest konieczne podanie innych danych identyfikujących osobę

³⁾ podkreślić rodzaje zachowań

WZÓR

„NIEBIESKA KARTA – B”

INFORMACJA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Co to jest procedura „Niebieskie Karty”?

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury „Niebieskie Karty” jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y). W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

Co to jest przemoc domowa?

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Kto może być osobą doznającą przemocy domowej?

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradziadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,

- f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni.

Najczęstsze formy przemocy domowej:

Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

Przemoc ekonomiczna: niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

WAŻNE

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na numer alarmowy 112. Prawo stoi po Twojej stronie!

Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Pomogą Ci:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** – zapewniając bezpłatne całonocne schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz

przemocy domowej, oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.

- **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przemocą** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- **Placówki ochrony zdrowia** – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

Wykaz placówek funkcjonujących na Twoim terenie, udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

Uwaga: (dane wprowadza Zespół interwencyjny lub osoba, która wszczyna procedurę):

Lp	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres e-mail

Możesz zadzwonić do:

- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ w języku rosyjskim. **Dyżur prawny tel. (22) 666 28 50** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17⁰⁰–21⁰⁰) oraz **tel. 800 12 00 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18⁰⁰–22⁰⁰). **Poradnia e-mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE: pogotowie.niebieska.linia** ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.
- **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.
- **Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9³⁰ do 15³⁰, od godz. 15³⁰ do 9³⁰ włączony jest automat).

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 173 IM. GÓRNIKÓW POLSKICH

Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich

L.p.	Imię i nazwisko małoletniego, klasa	Data i miejsce interwencji, osoba interweniująca	Rodzaj krzywdzenia, osoba krzywdząca lub podejrzana o krzywdzenie małoletniego	Zastosowane procedury i formy pomocy małoletniemu	Powiadomione osoby, instytucje, organy zewnętrzne	Uwagi	Podpis dyrektora
1.							
2.							
3.							
4.							

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 173 IM. GÓRNIKÓW POLSKICH